

กฎหมายฟื้นฟูกิจการ

โดย...อาจารย์วรณันยา ใช้เทียมวงษ์

ครั้งที่ ๒

woranunya@hotmail.com

เนติบัณฑิต ภาคคำ

วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

สภาวะพักการชำระหนี้ (มาตรา ๙๐/๑๒) (Automatic stay)

๑. วัตถุประสงค์
๒. จุดเริ่มต้น
๓. ระยะเวลาในการบังคับ
๔. รายการและเงื่อนไขในการคุ้มครอง
๕. ผลของการฝ่าฝืน
๖. การขอบรรเทาจากสภาวะพักการชำระหนี้

วัตถุประสงค์ของสภาวะพัก การชำระหนี้ (Automatic Stay)

ฎ.๕๗๓๕/๒๕๕๘

P.๕๗

ฎ.๕๗๓๕/๒๕๕๘

กฎหมายกำหนดให้เกิดสภาวะพักการชำระหนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการสงวนรักษาทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้มาจัดสรรชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้อย่างเป็นธรรมและเป็นไปตามระบบที่กฎหมายกำหนดไว้ ภายใต้กรอบของแผนฟื้นฟูกิจการ

P.๕๗

มาตรา ๙๐/๑๒ วรคหนึ่ง ภายใต้
บังคับมาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔
นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อ
พิจารณา จนถึงวันครบกำหนดระยะเวลา
ดำเนินการตามแผน...ยกเลิกคำสั่งให้
ฟื้นฟูกิจการ หรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ...

จุดเริ่มต้นสภาวะพักการชำระหนี้
“...นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับ
คำร้องขอไว้พิจารณา...”

วันสิ้นสุดสภาวะพักการชำระหนี้

พ.ศ.๒๕๖๒/๒๕๖๒

พ.ศ.๒๕๖๒/๒๕๖๒

คำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ฎ. ๘๒๗๒/๒๕๕๘

การที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน และยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ย่อมทำให้สถานะพักการชำระหนี้ซึ่งเกิดขึ้นนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอสิ้นสุดลง

P.๕๒

ฎ.๑๑๘๖/๒๕๕๕

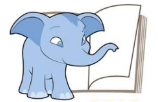
เมื่อศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน และมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ย่อมมีผลให้การถูกจำกัดสิทธิในการที่จะฟ้องลูกหนี้เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้สิ้นสุดลง

P.๕๒

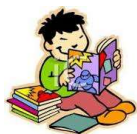
คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ฎ.๑๐๙๘๒/๒๕๕๑

P.๘๑๓

รายการและเงื่อนไข

ในการคุ้มครอง

มาตรา ๙๐/๑๒ (๑) ถึง (๑๑)

มาตรา ๙๐/๑๒(๘)

ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้... ถ้ามูลแห่งหนี้นั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดี...ไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ฎ.๓๔๐๓/๒๕๕๕

สภาวะพักการชำระหนี้ มีผลเฉพาะตัวลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการ ไม่ส่งผลต่อผู้ค้ำประกัน

P.๕๕

ฎ.๕๐๕๗/๒๕๕๕

- การที่จำเลยยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ถือได้ว่าเป็นการต่อสู้คดีแพ่ง เกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลย
- การพิจารณาคดีที่ต้องงดไว้ นั้น รวมถึงการพิจารณาคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาด้วย

P.๕๕

หนี้ที่เกิดหลังจากศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน

ฎ.๓๑๙๕/๒๕๕๙

หนี้ละเมิดอันเกิดขึ้นหลังจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน โจทก์ย่อมมีสิทธิฟ้องเป็นคดีแพ่งได้โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ และไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๔)

P.๕๙

ฟ้องแย้ง

ป.วิ.พ. มาตรา ๑๗๗ วรคสาม
จำเลยจะฟ้องแย้งมาในคำให้การก็ได้
แต่ถ้าฟ้องแย้งนั้นเป็นเรื่องอื่นไม่เกี่ยวข้องกับ
คำฟ้องเดิมแล้ว ให้ศาลสั่งให้จำเลยฟ้อง
เป็นคดีต่างหาก

ฎ.๘๖๐๖/๒๕๕๔

เมื่อจำเลยฟ้องแย้งมาในคำให้การ โจทก์ซึ่ง
เป็นลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการย่อมตกเป็น
จำเลย เมื่อฟ้องแย้งขอบังคับเกี่ยวกับ
ทรัพย์สินของลูกหนี้ จึงตกอยู่ภายใต้สภาวะ
พักการชำระหนี้

P.๕๗

ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย

ฎ.๕๙๗๓/๒๕๕๙

การที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลายไว้แล้ว ต่อมา ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของจำเลยไว้ พิจารณา ศาลที่รับพิจารณาคดีล้มละลายไว้ จำต้องงดการพิจารณาไว้ เพื่อให้โจทก์ซึ่งฟ้องคดีไปดำเนินการยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ *P.๕๙*

ฎ.๒๐๖๘/๒๕๕๙

มาตรา ๙๐/๑๒ เป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิ จะต้องตีความโดยเคร่งครัด เมื่อไม่มีข้อห้าม มิให้ลูกจ้างยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๕๑ โจทก์ซึ่งเป็นลูกจ้างจึงสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานได้ *P.๖๐*

มาตรา ๙๐/๑๒ (๕)

ฎ.๕๗๗๓/๒๕๕๘

การงดการบังคับคดี มีผลเฉพาะ
ลูกหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการเท่านั้น
ไม่มีผลถึงผู้ค้ำประกัน

P.๖๓

ฎ.๒๓๖๒/๒๕๕๙

มาตรา ๙๐/๑๒ (๕) เป็นบทบัญญัติของ
กฎหมายที่กำหนดขึ้น เพื่อคุ้มครองกองทรัพย์สินของ
ลูกหนี้ที่มีการฟื้นฟูกิจการให้ดำเนินการต่อไปได้
หาได้มีผลถึงบุคคลอื่นที่มีได้เป็นลูกหนี้ไม่

P.๖๓

มาตรา ๙๐/๑๒(๖)

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่มีประกันบังคับชำระหนี้ เอาหลักทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอ ระยะเวลาดังกล่าวศาลอาจขยายได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๙๐/๑๒(๗)

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ซึ่งบังคับชำระหนี้ ได้เองตามกฎหมาย ยึดทรัพย์หรือขายทรัพย์สินของลูกหนี้

ฎ.๒๑๒๕/๒๕๔๘ P.๖๕

ฎ.๕๗๓๕/๒๕๔๘ P.๖๕

เจ้าหนี้ภาษีอากรไม่อาจได้รับชำระหนี้
โดยวิธีอื่น นอกจากจำนวนและเงื่อนไขตามที่
กำหนดไว้ในแผน เจ้าหนี้ไม่มีสิทธิยึดอายัด
ทรัพย์สินของลูกหนี้ ตามประมวลรัษฎากร
มาตรา ๑๒ ได้

มาตรา ๙๐/๑๒ (๙)

ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอนหรือ
กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สิน
นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การ
ดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถ
ดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอ จะมี
คำสั่งเป็นอย่างอื่น

จำหน่าย จ่าย โอน ...

การดำเนินการค้าตามปกติ

หรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดภาระ
ในทรัพย์สิน

การดำเนินการค้าตามปกติ

Ordinary Course of business

ลูกหนี้สามารถกระทำตัวเอง

ฎ.๔๖๓๗/๒๕๕๖

การดำเนินกิจการที่ต่อเนื่อง
มาจากการติดต่อในฐานะ
กรรมการของลูกหนี้

P.๖๘

กรณีที่มีใช้การดำเนิน
การค้าตามปกติ
ฎ. ๗๒๓๖/๒๕๕๕

P.๖๘

การนำมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) ไปใช้กับบุคคลต่างๆ

- ผู้บริหารชั่วคราว
- ผู้ทำแผน
- ผู้บริหารแผน

ฎ.๑๙๗๙๘/๒๕๕๘

การขออนุญาตในการทำนิติกรรม
จะต้องขอก่อนทำนิติกรรม

P.๖๙

มาตรา ๙๐/๑๒ (๑๐)

ญ.๕๒๓๐/๒๕๖๐

เมื่อศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูกิจการแล้ว
ศาลจะต้องมีคำสั่งเกี่ยวกับคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์
ชั่วคราวที่ให้ระงับผลไว้

P.๗๐

ผลของการฝ่าฝืน

- ไม่มีผลผูกพันลูกหนี้
- เป็นโมฆะ

ข้อสอบเนติบัณฑิต

สมัย ๖๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๓

- เจ้าหนี้ฟ้องลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน
ภายหลังศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอ
ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แล้ว

P.๓๗/๓

คำถาม

บริษัทเองจำกัด กู้ยืมเงินธนาคารไทยจำกัด (มหาชน) จำนวน ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยบริษัทแมนจำกัด เป็นผู้ค้ำประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ต่อมาบริษัทแมนจำกัด มีหนี้สินล้มพันตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้อื่นอีกหลายราย จึงยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของตนเอง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัทแมนจำกัด ไว้พิจารณาและประกาศกำหนดวันนัดได้ส่วนคำร้องขอ ระหว่างนั้นธนาคารไทยจำกัด (มหาชน) ได้ยื่นฟ้องบริษัทเองจำกัด และบริษัทแมนจำกัด ต่อศาลจังหวัดสระบุรี ให้ร่วมกันชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมและสัญญาค้ำประกันโดยที่ธนาคารไทยจำกัด (มหาชน) มิได้รับอนุญาตให้ฟ้องคดีจากศาลล้มละลายกลาง ศาลจังหวัดสระบุรีมีคำสั่งรับฟ้องไว้พิจารณา แล้วต่อมาได้พิพากษาให้บริษัททั้งสองร่วมกันชำระหนี้แก่ธนาคารไทยจำกัด (มหาชน)

ให้วินิจฉัยว่า การพิจารณาและพิพากษาของศาลจังหวัดสระบุรีดังกล่าว ชอบด้วยพระราชบัญญัติล้มละลายฯ หรือไม่ อย่างไร

ข้อสอบเนติบัณฑิต

สมัย ๖๐ ปีการศึกษา ๒๕๕๐

- ผู้ทำแผนซื้ออ้อยมาผลิตน้ำตาล
แล้วไม่ชำระราคา

คำถาม

ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของของบริษัทเอ จำกัด ซึ่งประกอบกิจการโรงงานน้ำตาลและตั้งผู้ทำแผน ต่อมา ผู้ทำแผนได้ซื้ออ้อยจากนายรอยมาผลิตน้ำตาลเป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท ตกลงชำระราคาภายใน ๓๐ วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลล้มละลายกลาง ครั้นถึงกำหนดผู้ทำแผนไม่ชำระหนี้ นายรอยทวงถามให้ผู้ทำแผนชำระหนี้ ผู้ทำแผนโต้แย้งว่าสัญญาซื้อขายอ้อยตกเป็นโมฆะ ทั้งนายรอยมิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ จึงหมดสิทธิได้รับชำระหนี้

ให้วินิจฉัยว่า ข้อโต้แย้งของผู้ทำแผนฟังขึ้นหรือไม่

P.๓๗๘

การขอบรรเทา จากสถานะพักชำระหนี้

ม. ๙๐/๑๓

ม. ๙๐/๑๔

บุคคลมีสิทธิยื่นคำร้อง

- เจ้าหนี้
- บุคคลที่ถูกจำกัดสิทธิ

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคำร้อง

- ศาลที่ได้รับคำร้องขอ

เหตุในการขอบรรเทา สภาวะพักการชำระหนี้

- ไม่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการ
- มิได้คุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้
มีประกันอย่างเพียงพอ

ฎ.๔๖๓๗/๒๕๔๖

- หนี้ที่เกิดจากการกระทำ
ของผู้ทำแผน

P.๗๕

ฎ.๖๒๑๗/๒๕๔๘

หนี้ที่เกิดก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
ผู้ร้องจึงได้รับการคุ้มครองสิทธิ ด้วยการ
ขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการอยู่แล้ว
ตามมาตรา ๙๐/๒๗ การจำกัดสิทธิของ
ผู้ร้องมีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการ

P.๗๕

**การคุ้มครองสิทธิของเจ้าหน้าที่
ประกัน มาตรา ๙๐/๑๓ (๒)
และ มาตรา ๙๐/๑๔**

**การยกเว้นข้อจำกัดสิทธิ
เมื่อพ้นระยะเวลาที่กฎหมาย
กำหนด หรือเนื่องจากการผิด
สัญญา**

กรณีหลักประกันเป็นของสดเสียได้

มาตรา ๙๐/๑๘ ทวิ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันมีสภาพเป็นของสดเสียได้ หรือหากหน่วยงานไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สิน เจ้าหนี้มีประกันอาจจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวแล้วเก็บเงินไว้แทน

คำถาม

บริษัทเอ็ม ชูเปอร์มาเกิด จำกัด มีหนี้สินล้นพ้นตัว จึงได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการ ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้พิจารณา ระหว่างดำเนินการประกาศวันนัดได้ส่วนบริษัทได้ขายสินค้าอุปโภคบริโภคให้นางสาวโนรี เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท และได้ตกลงขายที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของบริษัทให้แก่บริษัทอาร์จำกัด ในราคา ๒๐ ล้านบาท โดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล

ให้วินิจฉัยว่า การขายสินค้าอุปโภคบริโภค และการขายที่ดินของบริษัทมีผลทางกฎหมายอย่างไร

คำถาม

เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ บริษัทเองจำกัด ซึ่งประกอบกิจการผลิตพลาสติก
ได้ซื้อเครื่องจักรจากบริษัทบิกจำกัด ๒ เครื่อง ราคา ๑๕ ล้านบาท แต่ยังไม่ชำระราคา
ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งรับคำร้องขอ
ฟื้นฟูกิจการไว้พิจารณา หลังจากนั้นก็มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและสั่งตั้งผู้ทำแผน เมื่อวันที่
๑๖ กันยายน ๒๕๕๙ ผู้ทำแผนได้ไปซื้อพลาสติกจากนายเล จำนวน ๕๐๐ กิโลกรัม ราคา
๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำมาผลิตพลาสติก กำหนดชำระราคาภายใน ๓๐ วัน แต่เมื่อถึง
กำหนดแล้วไม่ชำระ บริษัทบิกจำกัดและนายเลจึงยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอ
อนุญาตฟ้องบริษัทเองจำกัดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า
หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงินบุคคลทั้งสองอยู่ จึงสามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ ซึ่งให้ยกคำร้อง

ให้วินิจฉัยว่า คำร้องของศาลล้มละลายกลางที่ให้ยกคำร้องขอ
ด้วยกฎหมายหรือไม่

สวัสดี

